

עפ"ת 51473/06/17 - אלפסי משה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 51473-06-17 אלפסי משה נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

כבוד השופט ערן קוטון	בפני
אלפסי משה	מערער
	נגד
מדינת ישראל	משיבה

פסק דין

1. לפני ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: "בית משפט קמא") שניתן בגדרי תת"ע 8234-05-17.
2. לפני בית משפט קמא הונח כתב אישום בו יוחסה למערער עבירה של נהיגה במהירות העולה על המהירות המרבית המותרת, לפי תקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.
3. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 9.5.17 בשעה 01:55 נהג המערער ברכב פרטי בכביש 70, במהירות של 185 קמ"ש, בעוד המהירות המרבית המותרת במקום היא 90 קמ"ש.
4. במהלך הדיון בבית משפט קמא הגיעו הצדדים להסדר טיעון לפיו תוקן כתב האישום. נטען כי המערער נהג במהירות של 155 קמ"ש חלף 185 קמ"ש כפי שנטען במקור. המערער הודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן והורשע על פי הודאתו. המשיבה בקשה להטיל על המערער עונש פסילה בפועל, פסילה על תנאי וקנס. נטען כי המערער נהג משנת 1988 ולחובתו רשומות 14 הרשעות קודמות. מנגד, הדגישה ב"כ המערער את תיקון כתב האישום, את ההודאה המידית, את החריגה המתונה יחסית מן המהירות המותרת, חריגה הקרובה לחריגה שהיתה מצדיקה ברירת קנס נוכח תיקון חקיקה מן העת האחרונה ונוכח מדיניות הענישה הנהוגה. נטען כי מתחם העונש ההולם בנסיבות אלו נע בין פסילה על תנאי וקנס, לפסילה בת ימים ספורים. הוזכר כי המערער נפסל מנהלית ובמועד הטיעונים בבית משפט קמא פסול היה מלנהוג במשך 15 ימים. בית משפט קמא התבקש להסתפק במכסת ימי הפסילה המנהלית בהיות המערער נשוי, אב לשלושה וסב לשניים, אשר רישיון הנהיגה חיוני עבורו. המערער בדברו האחרון ביקש להתחשב בו בהיותו מפרנס יחיד.

5. בגזר דינו עמד בית משפט קמא על מדיניות הענישה הנהוגה המצדיקה פסילה בפועל של רישיון הנהיגה. בית משפט קמא התייחס למספר פסקי דין תוך פירוט נסיבותיהם ותוך התייחסות לחומרת העבירה שאינה עבירה הנעברת בהיסח הדעת. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נמצא בתווך שבין חמישה חודשי פסילה בפועל לבין עשרה חודשי פסילה בפועל, בצירוף פסילה מותנית וקנס. כן קבע כי עבירה של נהיגה במהירות שכזו היא עבירה "שטומנת בחובה סיכון רב", הן לנהג עצמו, והן למשתמשים בדרך. עוד הטעים שהעלאת המהירות המצדיקה ברירת קנס אינה מהווה נסיבה לקולא. לגישת בית משפט קמא "כאשר הדין בחר "להעלות את הרף", נדרשת כיום מנהג נהיגה במהירות גבוהה עד מאוד בטרם יגיע לדין בפני בית המשפט. [...] הדין למעשה מבטיח כיום כי נהג יגיע לדין בפני בית משפט, רק מקום שבו לא הגיע למהירות גבוהה בהיסח הדעת, אלא חרג באופן קיצוני - במקרה הנוכחי ב-65 קמ"ש - מרף המהירות המותר במקום בו נסע". המערער במקרה דנא הגיע לחריגה קיצונית מרף המהירות המותר "וידע היטב כי הוא נוהג במהירות העולה בכמה מונים על פני זו המותרת במקום בו נהג". עוד התייחס בית משפט קמא לעברו התעבורתי של המערער ולנסיבותיו האישיות שאינן חריגות ויוצאות דופן. אף לא עלה מטיעוני באת כוחו כי כיום המערער עובד. בית משפט קמא שקל את הודאת המערער והתנהגותו התקינה ואת הקשיים הראייתיים שהביאו לתיקון כתב האישום. כן שקל את הפסילה המנהלית ואת העובדה שהמשיבה כלל לא הציגה מתחם ענישה מתבקש. בנסיבות אלו סבר בית משפט קמא כי יש להטיל על המערער עונש בסף המתחם שנקבע.

6. עונשו של המערער נגזר אפוא לפסילה בפועל מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך חמישה חודשים, בניכוי 15 יום של פסילה מנהלית; פסילה על תנאי מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה בת ארבעה חודשים למשך שלוש שנים, והתנאי הוא שהמערער לא יעבור את העבירה בה הורשע (עבירת מהירות הכוללת דו"ח הזמנה לדין) ו/או כל עבירה לפי התוספת הראשונה ו/או השנייה לפקודת התעבורה; קנס בסך של 1,800 ₪, אשר ישולם עד ליום 1.9.17.

7. המערער ממאן להשלים עם העונש שנגזר עליו בידי בית משפט קמא. לטענתו עסקין בעונש מופלג לחומרא. בהודעת ערעור מפורטת ומנומקת הבהירה ב"כ המערער מדוע לדידה בית משפט קמא החמיר עם המערער יתר על המידה באופן שאינו מתיישב עם מדיניות הענישה הנהוגה ועם הנתונים הרבים שעמדו לזכותו של המערער.

8. בדיון חזרה ב"כ המערער על טעמי הערעור. נטען כי בית משפט קמא הושפע מכתב האישום בטרם תוקן. ב"כ המערער הפנתה לפסיקה רבה בגדרה הוטלו עונשים קלים לאין ערוך בנסיבות דומות ואף חמורות יותר. נטען כי עקרון אחדות הענישה מחייב הטלת ענישה דומה במקרים דומים. בענייננו לא נמצאו נסיבות חריגות שהצדיקו החמרת יתר. בית משפט קמא ציין בגזר דינו כי לא פורטו לפניו הכשלים הראייתיים. ברם, הדיון בבית משפט קמא נערך לאחר שנטענו טיעונים רבים במסגרת בקשה לביטול הפסילה המנהלית. במעמד זה פורטו הכשלים הראייתיים לפני בית משפט קמא. הוזכר שלרוב לא מוטלת כלל פסילה מנהלית במקרים מעין אלו המתייחסים למהירות הנהיגה המוסכמת. במהלך טיעוניה אף פירטה ב"כ המערער את משלח ידו של המערער ואת עיסוקיו.

9. המשיבה בקשה לדחות את הערעור. לטענתה אין מקום להתערב בגזר הדין. גזר דינו של בית משפט קמא מנומק, מפורט ומאוזן. גזר הדין ניתן לאחר שנטענו בבית משפט קמא כל הטענות הרלוונטיות. בית משפט קמא פירט את השיקולים לקביעת מתחם העונש ההולם והעונש המתאים למערער בתוך המתחם שנקבע. טיעוני התביעה בבית משפט קמא אמנם היו קצרים ותמציתיים, אך בית משפט קמא הרחיב ופירט את מדיניות הענישה הנהוגה תוך הפניה לפסיקה. ב"כ המשיבה הפנה אף הוא לפסיקה בה לדידו נגזר עונש חמור יותר בנסיבות דומות גם אם חמורות יותר. לטענתו, הגם שקיימת פסיקה מקלה, מתחם העונש ההולם שקבע בית משפט קמא הוא סביר. אף העונש שנגזר על המערער אינו חורג בצורה קיצונית ממדיניות הענישה הנהוגה. בית משפט קמא גם התייחס לתיקון החקיקה הרלוונטי. תיקון זה נועד להביא לבתי המשפט את המקרים החריגים והחמורים ביותר, ואלו צריכים להוביל בהתאמה לענישה חמורה ומרתיעה. לחובת המערער רשומות 15 הרשעות קודמות (לרבות ההרשעה מושא ההליך הנוכחי), מהן 7 בגין עבירות מהירות מופרזת. מדובר בשיקול מרכזי אשר הוביל את בית משפט קמא לעונש אותו הטיל. לטענת המשיבה נהיגתו של המערער מסכנת את הציבור. אשר לכשלים הראייתיים, נטען כי אין מקום לעסוק בהם בשלב הערעור. המערער הודה בכתב האישום המתוקן ותיקון זה נבע בין היתר מן הכשלים הראייתיים ככל שהיו כאלו.

10. בחנתי את הנתונים שלפני ושקלתי ענייניו של המערער.

נתתי דעתי להודאתו המידית של המערער במיוחס לו לאחר תיקון מהותי שבוצע בכתב האישום. שקלתי את נסיבותיו האישיות של המערער, את עברו התעבורתי, את מהירות נהיגתו באירוע מושא האישום ואת יתר טיעוני הצדדים. כן עיינתי ארוכות בפסיקה הרבה אותה הניחו הצדדים לפתחי, פסיקה המשקפת את מדיניות הענישה הנהוגה בבתי המשפט ברחבי הארץ בגין עבירות דומות. בסופו של יום סבורני כי ניתן להקל קמעא עם המערער בקביעת סף מתחם העונש ההולם.

11. בנסיבות אלה החלטתי כי התקופה בה נפסל המערער בפועל מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה תעמוד על שלושה חודשים, בניכוי תקופת הפסילה עד כה החל ממועד הפסילה המנהלית.

אין שינוי ביתר רכיבי הענישה אותם הטיל בית משפט קמא.

הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהיעדרם.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

ניתן היום, כ"ו תמוז תשע"ז, 20 יולי 2017, בהעדר הצדדים.